

Klima som tildelingskriterium

Dialogkonferanse
04.05.2026

Kriterium:

- Budsjett med måltall for totalt utslipp
- Utslippstall fra leverandører evalueres mot hverandre
- NS 3720 (+standardiserte forutsetninger)
- Hvilke bygningsdeler? (Dynamisk?)
- Hvilke faser? (Dynamisk?)

Oppfølging

- Rapportering underveis i prosjektet
- Mulighet for korrigerende tiltak?

Bonus/malus:

- Endelig klimaregnskap
- NS 3720
- Leverandør får bonus/malus i sluttoppgjør:
 $(\text{budsjett} - \text{regnskap}) * X \text{ kr/tCO}_2\text{e}$
- Bonus/malus-ordning basert på samspillsmodellen
- Hva er riktig X ?

Konkurranse

Sluttoppgjør

Idé- og behovs-identifisering

Prosjektinnramming

Programmering og utredning

Skisseprosjektering

Forprosjektering

Detaljert prosjektering

Produksjon og leveranser

Overlevering og ibruktakelse

Bruk og drift

Avvikling eller ombruk

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Metodikk i fem trinn

Omfanget av klimabudsjettet

Faser i byggeprosessen:

- Produktstadiet
  - A1 Råvarer
  - A2 Transport
  - A3 Produksjon
- Gjennomføringsstadiet:
  - A4 Transport
  - A5 Anlegg, bygge- og monteringsarbeid
- Bruksstadiet
  - B2 Vedlikehold
  - B4 Utskiftning

Bygningsdeler:

- 215 Pelefundamentering
- 216 Direktefundamentering
- 22 bærende konstruksjoner, 23 yttervegger, 24 innervegger, 25 dekker, 26 yttertak, 28 trapper og balkonger mm, 61 prefabrikkerte rom

Tillegg faser viderekomme:

- Bruksstadiet
  - (B6 Energibruk i drift)
- Livsløpets slutt-stadiet
  - C1 Rivning ved spesielle behov
  - C2 Transport ved spesielle behov
  - C3 Avfallsbehandling ved spesielle behov
  - C4 Avhending ved spesielle behov

Tillegg bygningsdeler viderekomme:

- 31 sanitær, 32 varme, 33 brannslukking, 34 gass og trykkluft, 35 varmpumper- og kuldeinstallasjoner, 36 luftbehandling, 37 komfortkjøling, og 39 andre VVS-installasjoner
- 40 elkraftinstallasjoner generelt, 41 basisinstallasjoner for elkraft, 42 høyspent forsyning, 43 lavspent forsyning, 44 lys, 45 el-varme, 46 reservekraft, 47 lokal elkraftproduksjon, 48 installasjon for elektrisk beskyttelse og 49 andre elkraftinstallasjoner.
- 71 bearbeidet terreng, 72 utendørs konstruksjoner, 73 utendørs røranlegg, 76 veier og plasser, 77 park- og grøntanlegg

Klimabudsjett / Klimaregnskap

Oppdragsgiver spesifiserer hvordan klimagassbudsjettet skal settes opp i konkurransegrunnlaget

Oppdragsgiver legger inn veiledning for hvordan klimaregnskap skal settes opp og rapporteres

Leverandørene besvarer konkurransen og legger inn sitt klimabudsjett

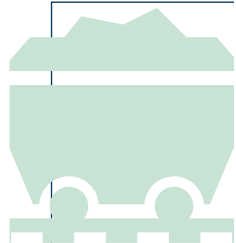

Oppdragsgiver evaluerer tilbud og tildeler kontrakt

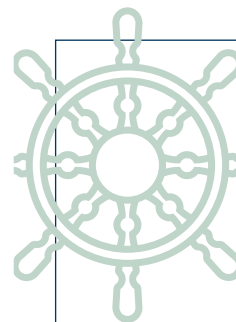

Leverandørene leverer klimaregnskap som grunnlag for bonus / malus

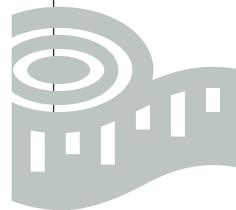
Dokumentasjon av klimagassbudsjett

Alternativ 1: Byggherren definerer noen materialer på forhånd som skal inngå i budsjettet. Byggherre kan spesifisere i en liste hvilke materialer i de ulike materialkategoriene dette dreier seg om, eller kan tilby en mal som tilbyder skal fylles ut i.

Alternativ 2: Tilbyder skal lage et klimabudsjett i et verktøy for klimagassberegninger. Byggherren kan spesifisere hvilket verktøy som skal benyttes. Tilbyder må legge inn forpliktete mengder og utslippsfaktorer som representerer byggverket som tilbyder ønsker å tilby på kontrakten. Tilbyder må sikre at beregningene er av god nok kvalitet og på en god måte representerer tilbudt produkt.

Alternativ 3: En viss andel, for eksempel 80 % av de samlede klimagassutslippene fra byggverket som tilbys i tilbudet skal dekkes av klimabudsjettet som følger tilbudet. Tilbyder må sikre at beregningene er av god nok kvalitet og på en god måte representerer tilbudt produkt.

Eksempel – tildelingskriterium (grunnleggende)

Tildelingskriterium	Dokumentasjonskrav
<p>Tilbyder blir evaluert på klimafotavtrykket for bygget som tilbys. Tilbyder med lavest klimafotavtrykk for det tilbudte byggverket vil få høyest score i evalueringen.</p> <p>Klimafotavtrykket skal oppgis i tonn CO₂-ekv. For byggverket som tilbys. Beregning av utslippene skal følge NS3720. I beregningen skal en levetid på 50 år benyttes.</p> <p>Ved beregning av klimafotavtrykket skal følgende livsløpsfaser inngå: A1-A3, A4, A5, B2 og B4.</p> <p>Beregningen skal inkludere følgende deler av bygningen med referanse til bygningsdelstabellen: 215, 216, 22-26, 28 og 61</p>	<p>Klimagassberegningen dokumenteres i henhold til NS 3720 og veiledningen til denne og skal ha vedlagt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materialliste som viser mengder og utslippsfaktorer for materialene som benyttes • Transportavstander og levetider for materialer • EPD utført i henhold til ISO 14024 og EN 15804 (alternativ ISO 21930) for materialer og produkter. EPD må være gyldig, tredjepartsertifisert og publisert hos en EPD Program Operatør. Prosjektspesifikke EPDer må henviser til godkjent og publisert EPD. • Maskinliste

Evaluering av tilbud: Poengmodeller / prissetting

Vinneren av konkurransen er den tilbyder som har tilbudet med den høyeste poengsummen. Oppdragsgiver kan velge mellom en relativ eller absolutt poengmodell. Da gis beste tilbud maksimal poengscore (f.eks. 10 poeng), mens øvrige tilbud får poeng basert på avstanden til det beste tilbudet.

Alternativt vil tilbudt klimagassbudsjett evalueres etter en modell med prissetting av kvalitet, hvor beste tilbud ikke gis påslag. Andre tilbyder gis et påslag på f.eks. 7,5 kr per kg/C02 ekvivalent som tilbudet er høyere enn beste klimabudsjett.

Kontrakt: Bonus/malus

- Ved avslutning av kontrakt leveres klimagassregnskap i henhold til NS 3720:2018 – Metode for klimagassberegninger for bygninger
- Det følger en bonus/malus-bestemmelse av kontrakten for å følge opp tildelingskriteriet for klimagassbudsjett i avtaleperioden
- Viktig for å sikre at kontraktens krav følges og for å unngå taktisk prising i konkurransen

